

Sammendrag

Kapittel 1: Samarbeid på tvers. Kompetanseutvikling mellom høyskole, kommune og skole

Sammendrag: Arbeidet med kompetanseutvikling er en kontinuerlig prosess i lærende organisasjoner. Dette skjer på ulike nivåer i utdannings-systemet hvor de ulike aktørene skal samarbeide om ulike verdier, samt utvikle sin pedagogiske praksis til elevens beste. I 2020 startet innføringen av Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Denne kvalitetsatsningen gir også ulike utfordringer ved at universitets- og høyskolesektoren, kommune og skole jobber mot ett felles mål gjennom felles verdier. Disse fellesverdiene må først skapes. Derfor har denne studien som mål å belyse hvordan universitets- og høyskolesektoren kan legge til rette for kvalitetsutvikling på best mulig måte, gjennom å belyse *Hvilke faktorer er viktige for å skape et fruktbart innledende samarbeid mellom UH og kommune/skole?*

Artikkelens teorigrunnlag bygger på Peter Senges teori om lærende organisasjoner. Data som ligger til grunn for artikkelen, er basert på strukturert litteratursøk og fokusgruppeintervju.

Gjennom en fenomenologisk analyse ble funn både kodet, tolket og deretter kategorisert i fire områder: verdien av felles forståelse, profesjonsperspektivet, verdien av forankring og verdien av tillit.

Studien konkluderer med at universitets- og høyskolesektoren, kommune og skole må samarbeide for å skape kvalitetsutvikling, og at et slik samarbeid er fruktbart dersom det investeres tid til avklaringer og felles visjoner i oppstartsfasen.

Nøkkelord: samarbeid, kompetanseutvikling, skole, forankring, lærende organisasjoner

Chapter 1: Enhancing competence in education. A collaborative approach for organizational change.

Abstract: Competence development is a continuous process in learning organizations. This process takes place at different levels in the education system, where actors must collaborate on values and develop their pedagogical practice for the benefit of the students. In 2020, a comprehensive quality improvement was introduced within special education and inclusion. This quality investment also presents various challenges in that the university and college sector, municipality and school work towards a common goal, through common values. These values must first be created. Consequently, this study aims to shed light on: *Which factors are important for creating a successful initial collaboration between university, college and municipality/school?*

The theoretical basis for the article is based on Peter Senge's theory of learning organizations. The data on which this article is based are a structured literature search and a focus group interview.

During the phenomenological analysis, data were coded, interpreted and categorized into four areas: The value of shared understanding; The profession-oriented perspective; The value of anchoring, and The value of trust. The study concludes that academia, schools, and municipality must work together to create quality development, and that such cooperation is fruitful if time is invested in clarifications and common visions.

Keywords: collaboration, competence development, school, academia, learning organizations

Kapittel 2: «Fit for fight» – med et pedagogisk credo i bagasjen? På vei til å bli barnehagelærer

Sammendrag: En viktig oppgave i barnehagelærerutdanningen er at studentene skal få danne sine egne verdier og holdninger som støtter opp under barnehagens samfunnsmandat. Gjennom arbeid med et pedagogiske credo i utdanningen blir studentene mer bevisst sin egen fremtidige profesjonsut-

øvelse. Denne studien tar derfor for seg hvordan arbeid med et pedagogisk credo kan bidra til danning og profesjonsforståelse i utdanningen. Data bygger på en kvalitativ spørreundersøkelse blant tredjeårsstudenter i barnehagelærerutdanningen ved NLA Høgskolen. Funnene viser i stor grad at det skjer en tydelig utvikling fra første til tredje studieår i forståelsen av å skrive sitt pedagogiske credo. I tillegg observeres det en tydelig dannelsesprosess hos studentene, som gir dem en større profesjonsforståelse og en økt trygghet når de snart skal starte i sin første jobb som nyutdannede barnehagelærere.

Nøkkelord: barnehagelærerutdanning, pedagogisk credo, verdier, danning, profesjonsforståelse

Chapter 2: «Fit for fight» with a pedagogical creed in the luggage? Soon a teacher in early childhood education and care

Abstract: An important task in kindergarten teacher education is the student's formation of their own values and attitudes that support the kindergarten community mandate. Through work with a pedagogical creed during study, students become more conscious of their own professional practice. This study therefore elucidates how working with a pedagogical credo can contribute to formation and professional understanding during education. Data are based on a qualitative survey among 3rd year students' kindergarten teacher education at NLA University College. The findings indicate the development of students' understanding of writing pedagogical credo from the first to the third year of education. In addition, a clear formation process is observed among the students, which gives them a better understanding of the profession and confidence as newly qualified kindergarten teachers.

Keywords: kindergarten teacher education, pedagogical credo, values, formation, professional understanding.

Kapittel 3: Hva er en *opplevelse*? En vitenskapsfilosofisk tilnærming til estetisk opplevelse i barnehagelærerutdanningen

Sammendrag: Studien baserer seg på en vitenskapsteoretisk gjennomgang av *opplevelse*, slik det er beskrevet i tekster av filosofene Gadamer og Simmel. De fremhever at en *opplevelse* er selvopplevd og umiddelbar og noe den enkelte selv velger å gå inn i. For å være en *opplevelse* må den ifølge Gadamer ha en «varig verdi» og ha betydning utover et her-og-nå. Studien vil også se på studentevalueringer knyttet til bruk av opplevelse som undervisningsmetode. Funnene peker på *opplevelse* gjennom estetiske og kunstneriske virkemidler, som en inngang til og del av læringsprosesser. Studien peker også på at bruk av opplevelse i undervisningen er et bevisst verdivalg, gjennom å vektlegge undervisning som tar hele mennesket og ulike læringsstiler på alvor.

Forskningsspørsmålet er: *Hva er «opplevelse» i lys av Gadamer- og Simmels tekster, og hvordan kan «opplevelsen» anvendes i læringsprosessen i en tverrfaglig barnehagelærerutdanning?*

Nøkkelord: estetisk fordobling, estetisk opplevelse, Gadamer, INTRO, Simmel

Chapter 3: What is an aesthetic *experience*? A scientific philosophical approach to aesthetic experience in early childhood teacher education

Abstract: This study is based on the term *experience* as defined by philosophers Gadamer and Simmel. They stress experience to be immediate and self-experienced of one's own free will. According to Gadamer, an experience needs to be of persistent value, giving meaning beyond the moment. The study will also present student-evaluations connected to aesthetic experience as a teaching method. The findings indicate the experience using aesthetic and artistic effects, as an opening into learning processes. The study also points to the use of aesthetic experience in teaching as a deliberate choice of value, taking all the human sources and different learning styles into account.

The research question is: *What is aesthetic experience in the light of Gadamer and Simmel's writings, and how can this experience be used in the learning process in Early Childhood Teacher Education?*

Keywords: Aesthetic doubling – Aesthetic experience – Gadamer – INTRO – Simmel

Kapittel 4: Hvordan kan det pedagogisk kritiske ivaretas i skolens arbeid med verdier og holdninger?

Sammendrag: Formålsparagrafen i opplæringsloven gir basis for arbeidet i grunnskole og videregående opplæring. I overordnet del av læreplanen pekes det på at skolen skal lære elevene å tenke kritisk, samtidig som den gjennom holdningsdanning skal virkeliggjøre absolutte verdier forankret i menneskerettighetene. I den forbindelse blir følgende forskningsspørsmål undersøkt: Hvordan kan det pedagogisk kritiske ivaretas i skolens arbeid med verdier og holdninger? Ved hjelp av litteraturstudie som metode blir utvalgte forskningsbidrag gjennomgått for å besvare dette spørsmålet. Et viktig funn i gjennomgangen av utvalgt litteratur er nødvendigheten av å gi rom for det pedagogisk kritiske i skolens holdningsskapende arbeid for å unngå element av indoktrinering. Sosialpsykologiske teorier om holdningsdanning og holdningsendring lar seg forene med viktige pedagogisk kritiske hensyn og med kjernen i ubehagets pedagogikk. Ubefag kan forstås som en ressurs som fremmer kritisk tenkning og nødvendig revisjon av etablerte standpunkt og tilstivnede holdninger.

Nøkkelord: verdier, holdninger, holdningsdanning, ubehagets pedagogikk og kritisk tenkning

Chapter 4: How can critical thinking enable the schools pedagogical work with values and attitudes?

Abstract: The purpose clause of the Educational Act provides the basis for work in primary and secondary education. In the Overriding part of the Curriculum Plan, it is stated that the school must teach students to think critically while simultaneously through attitude formation realizing values rooted in human rights. In this regard the following research question is examined: How can critical thinking enable the schools pedagogical work with values and attitudes? Using literature study as a method, selected research contributions are reviewed to answer this question. An important finding in the review of selected literature is the necessity to make room for critical thinking in the school's work with values and attitudes to avoid elements of indoctrination. Social psychological models of attitude formation and attitude change coincides with important pedagogically critical moments and with the core of the pedagogy of discomfort. Discomfort can be understood as a resource that promotes critical thinking and the necessary revision of established points of view and solidified attitudes.

Keywords: values, attitudes, attitude formation, pedagogy of discomfort, and critical thinking

Kapittel 5: Evnerike barn – begreps- og verdimangfold til besvær?

Sammendrag: Dette kapitlet presenterer og drøfter hvordan begrep som omhandler evnerike elever, framstår i forskningslitteraturen, og hvilke verdier disse kan formidle. Begreper er verdiladet og kan derfor ha en påvirkning på læreres forståelse og praksiser, og kapitlet reiser spørsmålet: *Hvordan framstilles evnerike elever i forskningslitteratur, og hvilke implikasjoner kan et begrepsmangfold ha for denne elevgruppens opplæring?* Kapitlet bygger på en systematisk litteraturstudie etter NOU 2016: 14 *Mer å hente*, som etterlyser mer forskning og introduserer et nytt begrep: «barn med stort læringspotensial». Begreper som framkommer i litteraturstudien, blir kategorisert og ana-

lysert i lys av konnotasjoner begreper kan gi i en norsk kontekst. Funn viser at begrepsmangfoldet er økende, og at disse kan få betydning for læreres forståelse og praksis.

Nøkkelord: evnerike, «barn med stort læringspotensial», verdimangfold, NOU 2016: 14

Chapter 5: Gifted children – a diversity of concepts and values as obstacles?

Abstract: This chapter presents and discusses how terms that are used for gifted students appear in the research literature in Norway and which values they can convey. Terms are value-laden and can therefore have an impact on teachers' perceptions and practices. The chapter raises the question: *How are gifted students portrayed in research literature and which implications can a diversity of terms have for this student group's education?* The chapter is based on a systematic literature study after the report NOU 2016:14 *More to gain* that calls for more research and introduces a new term: «children with higher learning potential». Terms that appear in the literature study are categorized and analyzed in light of which connotations they may have in the Norwegian context. Findings show that the diversity of terms is increasing and that these may have an impact on teachers' perceptions and practices.

Keywords: Gifted, «children with higher learning potential», value pluralism, NOU 2016:14

Kapittel 6: Samskapt læring gjennom kollegaveiledning – fra enkeltstående byggeklosser til en bærebjelke i profesjonsfellesskapet?

Sammendrag: Læreryrket er komplekst og fordrer en høy bevissthet knyttet til handlingsvalg. Å løfte fram dette i kollegasamtaler kan føre til samskapt læring og styrke profesjonsfellesskapet. I dette kapitlet presenteres og

drøftes noen forutsetninger og grunnleggende verdier for et slikt samarbeid. Skal dette lykkes, kreves det spesifikk kunnskap og ferdigheter, samt personlige egenskaper mellom kollegaer. Artikkelen har som mål å belyse hvordan en skoleiers forsøk med å innføre kollegaveiledning som samhandlingsform er blitt erfart. Spørsmålet som stilles, er: Hvilke avgjørende faktorer må være til stede for at innføringen av kollegaveiledning kan styrke og utvikle profesjonsfellesskapet på skolen og føre til profesjonalitet gjennom samarbeid?

Kapitlet baserer seg på innsamlet data fra en skole. Disse er analysert og kategorisert med søkelys på forhold som fremmer og hemmer at kollegaveiledning blir en arbeidsmåte for profesjonell utvikling. Funn viser at kritiske faktorer kan grupperes som relasjonelle, strukturelle og organisatoriske.

Nøkkelord: veiledning, profesjonell utvikling, kollegaveiledning, profesjonsfellesskapet, skoleutvikling

Chapter 6: Co-created learning through peer guidance – from individual building blocks to a pillar in a professional community?

Abstract: The teaching profession is complex and requires a high level of awareness linked to choice of action. Bringing this up in conversations with colleagues can lead to co-created learning and can strengthen the professional community. In this chapter, some assumptions and basic values for such cooperation are presented and discussed. If this is to be successful, specific knowledge and skills are required, as well as personal qualities between colleagues. The article aims to shed light on how a school owner's attempt to introduce peer guidance as a form of interaction has been experienced. The question that is asked is: What decisive factors must be present so that the introduction of peer guidance can strengthen and develop the professional community at the school and lead to professionalism through collaboration?

The chapter is based on collected data from a school. These have been analyzed and categorized with focus on conditions that promote and inhibit colleague guidance becoming a way of working for professional development. Findings show that critical factors can be grouped as relational, structural and organizational.

Keywords: guidance, professional development, colleague guidance, professional community, school development

Kapittel 7: «Det spyrst meir um enden enn um opphavet» – Hva skal vi med eldre historie?

Sammendrag: Læreplanverket trekker frem historisk innsikt som en viktig forutsetning for at elevene skal utvikle sin identitet i et mangfoldig fellesskap. I de nye læreplanene er imidlertid det historiske stoffet tonet ned. En spørreundersøkelse gjennomført i en klasse av lærerstudenter tyder på at særlig eldre historie neglisjeres i skolen. Studentene plasserer de viktigste hendelsene i verdenshistorien etter 1800, særlig i det 20. hundreåret, tidsmessig innrammet av den kalde krigen. Kapitlet illustrerer med utgangspunkt i Fernand Braudels konsept om *la longue durée* hvilke perspektiver det lange tidsspennet kan gi i sin alminnelighet og på den kalde krigen i særlig grad, og diskuterer historiedidaktiske konsekvenser av nedtoningen av eldre historie.

Nøkkelord: eldre historie, historiedidaktikk, læreplaner, den kalde krigen, *la longue durée*

Chapter 7: «More questions are asked about the end than about the origin» – what are we to do with older history?

Abstract: The Norwegian national curriculum emphasizes historical knowledge as an important factor for developing identity in a diverse society. The historical dimension is, however, played down in the new curricula. A short questionnaire indicates that Norwegian teacher students are of the opinion that the most important historical events have taken place in the period after 1800, particularly events occurring within the timeframe of the Cold War. The chapter illustrates how Fernand Braudel's concept of *la longue durée* helps to put the Cold War in a broader context, and discusses some of the didactical consequences of the emphasis on modern history.

Keywords: Ancient History, history didactics, curriculum, cold war, la longue durée

Kapittel 8: Påskegodteri, terror og slangefestival – en kvantitativ innholdsanalyse av nyheter om religion i Supernytt

Sammendrag: Supernytt er en viktig agendasetter for barn, og redaktøren har uttalt at de ønsker at nyhetssendingene skal speile det religiøse mangfoldet i samfunnet. I en kvantitativ innholdsanalyse har vi sett nærmere på hvordan religion presenteres i Supernytts sendinger i perioden 2010–2021. Saker om religion utgjør omtrent tre prosent av nyhetssakene, til sammen 381 nyhetsinnslag. Analysen viser at halvparten av alle nyhetsinnslagene om religion handler om religiøse høytider, hvorav tre firedeler ikke handler om det religiøse aspektet annet enn å nevne navnet på høytiden. De 249 sakene med et større fokus på det religiøse aspektet handler i all hovedsak islam og kristendom (77 prosent). Antallet saker om religion har økt i perioden, mye på grunn av flere saker om islam. Det er både likheter og ulikheter i deknin-gen av de to religionene. Mens hverdagstro og aktiviteter vektlegges i nyhe-tene om kristendom, er det mer fokus på konflikt og terror i sakene om islam.

Nøkkelord: nyheter for barn, religion, innholdsanalyse, Supernytt, medialisering

Chapter 8: Easter-candy, terror and festival of snakes – a quantitative content analysis of Supernytt’s news stories on religion

Abstract: *Supernytt* is an important agenda-setter for children, and the editor has stated that they want the news broadcasts to reflect the religious diversity in society. This chapter presents a quantitative content analysis of news on religion for children. The media coverage of religion in *Supernytt* is approximately three percent of the news stories, 381 total, in the period 2010 to 2021. The analysis shows that half of all news stories on religion are

on religious holidays, of which three-quarters do not emphasize the religious aspect more than mentioning the religious name of the holiday. The 249 news stories with greater focus on religion are mainly about Islam and Christianity (77 percent), and the number has increased during the period, largely due to increased coverage where Islam is mentioned. There are both differences and similarities in the coverage of the two religions. While «everyday religion» and activities are emphasized in the news on Christianity, there is more focus on conflict and terror in matters of Islam.

Keywords: news for children, religion, content analysis, Supernytt, medialization

Kapittel 9: BlimE som moderne nasjonalepos for etiske mangfaldsverdiar – ein retorisk analyse av ti år med NRK Supers blimE-kampanje

Samandrag: NRK Supers blimE-kampanje såg dagens lys i 2010 og har sidan blitt ein viktig populærkulturell dannelsingsagent i det norske samfunnet. Dette kapitlet gjennomfører ein retorisk analyse av drygt ti år med blimE-songar og blimE-videoar for å finna ut kva etiske fellesverdiar kampanjen forsøker å appellera til, og korleis blimE vil overtyda om desse verdiane si evne til å samla det breie lag av folket i eit mangfaldssamfunn, og kva dilemma som følgjer av denne appellen. Det viktigaste funnet er at blimE-kampanjen koplara klassiske dygdetiske og kristenhumanistiske verdiar med meir samtidige autentisitetideal. I blimE-kampanjen vert appellen om å vera ekte og autentisk brukt som overtydingsstrategi for den moralske appellen om å stå opp for andre. Konklusjonen er at blimE fungerer som eit moderne nasjonalepos for etiske fellesverdiar. Dette eposet kan også eksporterast fordi blimE-kampanjen insisterer på at verda treng bodskapen om at verdiar som mangfald, nestekjærleik, mot og autentisitet høyrer saman.

Nøkkelord: blimE – retorikk – autentisitet – verdiar – mangfald

Chapter 9: BlimE as a modern national poem for ethical diversity values – a rhetorical analysis of 10 years with the NRK Super BlimE campaign

Abstract: NRK, the Norwegian national broadcaster, launched a yearly friendship campaign, *blimE* («Join!»), in 2010, which has become an important and formative pop-cultural phenomenon since. This chapter performs a rhetorical analysis of ten years of songs and music videos of *blimE*. The aim is to examine what ethical, shared values the campaign seeks to appeal to, how the songs and the music videos try to persuade contemporary audiences of how these values can unite people in a multicultural society, and what dilemmas may follow from the appeal. The most important finding is that the *blimE* campaign connects classical virtues and values from the Christian-humanistic tradition with more contemporary authenticity ideals. In the *blimE* campaign the appeal to be true and authentic is used as a rhetorical strategy to persuade audiences of the importance of supporting others. The chapter concludes that the *blimE* campaign becomes a national poem of shared, ethical values. This poem may even be exported, as the narrative insists that the world needs the story of how diversity, love of the neighbour, courage and authenticity belong together.

Keywords: BlimE – rhetoric – authenticity – values – diversity

Kapittel 10: Lærerspesialiststudenter i kroppsøving sine credorefleksjoner – en dydsetisk yrkesprofil?

Sammendrag: I kapitlet undersøkes hvilke refleksjoner et utvalg erfarne kroppsøvingslærere og idrettsfaglærere som studerer *Lærerspesialiststudiet i kroppsøving*, gjør seg knyttet til sin etiske yrkespraksis. Bakgrunnen for studien er at det yrkesetiske feltet er lite belyst og forsket på blant kroppsøvingslærere og lærerspesialiststudenter i faget. Teorien bygger på dydsetikk, og dokumentanalyse er blitt brukt som metode, hvor informantene har skrevet pedagogiske *credorefleksjoner*. Forskningsspørsmålet er: *Hvordan reflekterer lærerspesialiststudenter i kroppsøving omkring sin yrkesprofesjon, sett i lys av*

aristotelisk dydsetikk? Det konkluderes med at det kan virke som at informantene er orientert mot elevene, med et ønske om «å se alle» og kunne fremstå som etiske forbilder for dem, særlig mot det som gjelder fysiske og idrettstekniske ferdigheter. Få nevner klokskap som en avgjørende profesjonsetisk kvalitet.

Nøkkelord: kroppssøving, lærerspesialist, profesjonsetikk, dydsetikk, pedagogisk credo

Chapter 10: Physical education teacher specialist students' creed reflections – a virtuous professional profile?

Abstract: This chapter examines a selection of experienced physical education (PE) teachers who study *Lærerspesialiststudiet i kroppssøving* and their reflections related to their professional practice. The theoretical basis for the study is the ethics of virtue. The research question is: How do teacher students (teacher specialists) in physical education reflect around their profession, seen in the light of the ethics of virtue? Document analysis has been used as a method, where the informants have written their pedagogical creeds. It is concluded that it may seem that the teachers are particularly oriented towards the students; they want to appear as ethical role models for the students, especially aimed at physical and sports technical skills. They also have a desire to «see all» the students. At the same time, few of the informants specifically mention phronesis as a crucial professional ethical quality.

Keywords: Physical education, teacher specialist, professional ethics, virtue ethics, pedagogic creed.

Kapittel 11: Verdier i tweens' mediehverdag som ressurs i KRLE – med case fra YouTube, TikTok og NRK Super

Sammendrag: Tweens' mediehverdag preges av et mangfold av fortellinger og verdier. Forskningsspørsmålene i kapitlet retter seg mot hvilke verdier relatert til personlig identitet som fremstår som typiske i et utvalg populære medietekster blant tweens, og utforsker disse som ressurs i KRLE-faget. For å få innblikk i verdier ut fra observerbar livspraksis bygger studien på perspektiver fra livssynsteori. Metoden er kvalitativ innholdsanalyse, og data-materialet består av 13 videoer: fem fra YouTube-kanalen *Victor Sotberg* og tre fra TikTok-kanalen *notleahhhbeauty*, alle med tilhørende kommentarfelt, samt fem episoder fra NRK Supers dramaserie *Klassen*. På grunnlag av observasjon, kategorisering og systematisering ble åpenhet, omsorg, inkludering, respekt, toleranse, aksept, trygghet og likeverd identifisert som typiske verdier, samt vekt på image og behov for anerkjennelse. I lys av livssynsteori og mediepedagogikk kan innsikten fra studien være både en lærerressurs for økt forståelse av tweens' livsverden og en læringsressurs med bruk av underholdningsmedier som læringsinnhold og læringsaktivitet.

Nøkkelord: KRLE, verdier, tweens, medietekster

Chapter 11: Values in tweens' media everyday life as a resource in KRLE – with cases from YouTube, TikTok and NRK Super

Abstract: Tweens' media world contains a plurality of stories and values. This chapter identifies typical values related to personal identity in a sample of media texts popular among tweens, exploring them as resources for KRLE. To gain insight regarding values from the observable life praxis, the study is grounded in worldview theory. The method is qualitative content analysis, with data consisting of thirteen videos: five from the YouTube channel *Victor Sotberg* and three from the TikTok channel *notleahhhbeauty*, all including the chat, and five from the NRK Super drama series *Klassen*. Openness, care, inclusion, respect, tolerance, acceptance, safety and equality, as well as a

focus on image and the need for affirmation, were identified through observation, categorization, and systematic analysis. In view of worldview theory and media pedagogy, insights from this study may serve as a teacher resource for increased understanding of tweens' world, and as a teaching resource in using entertainment media as material and activities for learning.

Keywords: KRLE, values, tweens, media texts

Kapittel 12: Å være lærer for elever med stort læringspotensial – en allmennpedagogisk respons på lærerstemmer i et utviklingsprosjekt

Sammendrag: Med utgangspunkt i en tematisk analyse av data fra 22 grunnskolelærere anvendes et allmennpedagogisk perspektiv til å belyse hvilke verdier som aktiveres og utfordres i møte med elever med stort læringspotensial. Data ble innhentet gjennom en spørreundersøkelse om elevgruppen. I kapittelet anvendes begrepene brukt i NOU 2016: 14 om kognitivt sterke elever, med særlig vekt på asynkron utvikling. Problemstillingen vår er: «Hvordan utfordres den pedagogiske relasjonen i møte med elever med stort læringspotensial, og hvordan kan læreren møte disse elevene på en god måte». I tillegg stiller vi følgende spørsmål: «Hvilke utfordringer peker lærere på når de snakker om tilpasset opplæring til elever med stort læringspotensial, og hvilke verdier er på spill i den pedagogiske relasjonen i møte med elever med stort læringspotensial?» Vi bygger på teori fra Gert Biesta og Tone Sævi, om utdanningens formål, ulike måter å møte omverden på og asymmetrien i den pedagogiske relasjonen.

Nøkkelord: den pedagogiske relasjon, elever med stort læringspotensial, asynkron utvikling, anerkjennelse og tillit

Chapter 12: Being a teacher for more able students – a pedagogical response to teacher voices in a development project

Abstract: With a thematic analysis of data retrieved from 22 primary teachers through a survey as our starting point, we take a pedagogical perspective on values activated and challenged in encounters with more able pupils. We build on the terminology of the Norwegian Green Paper concerning the more able from 2016, with emphasis on asynchronous development. Our research question is «How is the pedagogical relation challenged in encounters with more able pupils, and how may the teacher meet these pupils in a good way?». We also ask: «What challenges are brought up by teachers when they talk about adapted teaching for more able pupils, and what values are in play in the pedagogical relation in encounters with more able pupils?» We draw on theoretical perspectives from Gert Biesta and Tone Sævi concerning the purpose of education, different ways of facing the surrounding world, and the asymmetry of the pedagogical relation.

Keywords: the pedagogical relation, gifted education, asynchronous development, recognition and trust.

Kapittel 13: Lengdehopp uten tilløp: krav til språkutvikling for studenter med norsk som andrespråk

Sammendrag: Etter nesten to år med koronarestriksjoner opplevde lærerutdanningsinstitusjoner at minoritetsspråklige studenter sto i en prekær situasjon i egen språkutvikling. Det ble derfor opprettet et intervensjonsprosjekt med et tilpasset nettbasert språkkurs for studenter i barnehage- og grunnskolelærerutdanning. Kurset fungerte som pilotstudie målet var å få erfaring med tilrettelagte språkkurs for studenter som står i fare for å droppe ut på grunn av manglende kunnskaper i norsk. Intervensjonen og pilotstudien inneholdt litteratursøk, språktesting og observasjon under et norskkurs for ca. 20 studenter med norsk som andrespråk. Data ble registrert i loggbøker og i online tester.

Våre resultater viser at ikke alle studenter oppfyller det nasjonale språklige opptakskravet (B2), og at de heller ikke er bevisste eget lave kunnskapsnivå. Under kurset ble spesielt en-til-en-undervisningssituasjoner med reelle skriveprosjekter opplevd som vellykkede. Basert på våre funn konkluderer vi med at tilpassede nettbaserte språkkurs for lærerstudenter bør tilbys alle med et språknivå under B2.

Nøkkelord: andrespråktilegnelse, lærerstudenter, tilpassede norskkurs, norskkompetanse B2

Chapter 13: Long jump without a running start: language development requirements for students with Norwegian as a second language

Abstract: After almost two years of coronavirus restrictions, many minority-language students experienced a precarious language development situation. An intervention project was therefore established, consisting of an adapted online language course for students in kindergarten or primary school teacher training. The course doubled as a pilot study where our goal was to gain experience with adapted language courses in the majority language (Norwegian) for students who are at risk of dropping out due to insufficient language skills. The intervention project and the study involved a literature search, language testing, and observation during a course in Norwegian for ca. 20 immigrant students. Data was recorded in logbooks and online tests.

Our results show that not all students fulfill the national language requirements for admission to higher education (level B2), and that many are not aware of their own low level of proficiency. One-on-one teaching situations, involving real writing projects, were experienced as most satisfying by the course participants. We conclude that adapted online language courses should be offered to all minority teacher students with language proficiency levels below B2.

Keywords: second language acquisition, students, adapted Norwegian courses, Norwegian language competence level B2

Kapittel 14: Fra fag til transfaglighet

Sammendrag: Den tverrfaglige dimensjonen transfaglighet har blitt et viktig begrep innenfor ulike utdanningsfaglige sammenhenger der det etterspørres en tematisk tenkning og samarbeid på tvers av skolefag. En viktig forutsetning for transfaglighet i skolen er å sikre at lærere har en felles verdimeisig forståelse og praksis rundt begrepet. Hensikten med studien har derfor vært å få større klarhet i hva som kreves av lærere og elever når man skal arbeide transfaglig. Datamaterialet framkommer gjennom kvalitativ metode, bestående av strukturerte litteratursøk etter studier innenfor nordisk kontekst. På bakgrunn av dette ble tre artikler inkludert. Analysen viser at lærer må koble ulike dimensjoner av tverrfaglighet, verdier og globale kompetanser tettere sammen i en større helhetsforståelse for at elever og lærere skal ha læringsutbytte av transfaglig undervisning. Transfaglighet vil da kunne føre til pedagogiske handlinger i klasserommet som ivaretar elevenes aktive deltakelse og medvirkning. Dette vil få implikasjoner for lærerens praksis.

Nøkkelord: transfaglighet, flerfaglighet, dybdelæring, undervisning, globale kompetanser.

Chapter 14: From subjects to transdisciplinary

Abstract: The interdisciplinary dimension «transdisciplinary» has become an important term within various educational contexts where thematic thinking and collaboration is requested across school subjects. An important precondition for transdisciplinary teaching in schools is to ensure that teachers have a common value understanding and practice around the term. The purpose of the study has therefore been to gain greater clarity about what is required of teachers and students within transdisciplinary teaching. The data is obtained through qualitative methodology, consisting of structured literature searches for studies within the Nordic context. On this basis, three articles were included. The analysis shows that teachers must connect different dimensions of interdisciplinarity, values and global competences more closely together in a broader overall understanding in order for students and

teachers to have learning outcomes from transdisciplinary teaching. This will have implications for the teacher's practice.

Keywords: transdisciplinary, multidisciplinary, deeper learning; teaching; 21st century competences.

Kapittel 15: Grunnskolelærerstudenters opplevelse av sammenheng mellom undervisning på campus og praksisgjennomføring i utdanningsløpet

Sammendrag: Store ambisjoner for grunnskolelærerutdanningene har utfordret utdanningsinstitusjoner til å undersøke hva studentene opplever bidrar til større helhet og sammenheng mellom undervisning på campus og praksisgjennomføring i utdanningsløpet. Derfor belyser denne studien lærerstudenters egne refleksjoner om sammenhengen mellom de to ulike læringsarenaene med særlig oppmerksomhet rettet mot praksisgjennomføringen. Forskningsspørsmålet her er: *Hva opplever grunnskolelærerstudenter gir dem sammenheng mellom undervisning på campus og praksisgjennomføring i utdanningsløpet?* Artikkelen baserer seg på en kvalitativ studie som belyser refleksjoner fra to fokusgruppeintervjuer med ulike studentgrupper med forskjellig praksisgjennomføring i sin grunnskolelærerutdanning. Analysen peker på elementer som studentene opplever som relevante for et godt samspill mellom campus og praksisarenaen. Disse er en dynamisk praksis som legger vekt på utvikling av studentenes selvstendighet i lærerrollen, ansatte fra campus som har erfaring fra klasserommet og en praksis som gir rom for å tenke igjennom egen praksis i refleksjonsøker. Artikkelen konkluderer med at praksisgjennomføringen i dag ikke er tilfredsstillende kvalitets-sikret. Studentenes læringsutbytte blir derfor varierende.

Nøkkelord: praksisoppfølging, læringsutbytte, selvstendighet, lærerstudenter, kvalitetssikret

Chapter 15: Primary school teacher students' experience of the connection between teaching on campus and practical implementation during the educational course

Abstract: Great ambitions for primary school teacher training have stimulated us to investigate what the student's experience contributes to a greater connection between teaching on campus and internship. The study is based on student teachers' own reflections on the connection between the learning arenas. This is a qualitative study that compares reflections from two focus group interviews with different student groups. The analysis points to various elements that the students believe are relevant for a good interaction between the campus and the practice arena. These are: dynamic practice which emphasizes the development of students' independence, staff from campus who have experience from the classroom, and a practice which makes use of reflection sessions. The article concludes that practical implementation today is not satisfactorily quality assured, and consequently the students' learning outcomes are variable.

Keywords: internship, learning outcome, independence, student teachers, quality assurance

Kapittel 16: Entreprenørskap og dybdeløring, to sider av samme sak?

Sammendrag: Faget Entreprenørskap finnes i flere programplaner i den videregående skolen i Norge. Endrede krav i undervisning medfører endring ved oppløring av morgendagens yrkesfaglærere. Studieplanen innenfor Mat og helse i den videregående skolen bygger i dag på entreprenørielle prosesser formidlet gjennom dybdeløring. I dag vet man lite om verdien av entreprenørskap som didaktisk tilnærming i faget. Studien ser derfor nærmere på studentenes opplevelser ved bruk av denne tilnærmingen i yrkesfaglærerutdanningen.

Studien bygger på et litteratursøk, svar fra en strukturert spørreundersøkelse med refleksjonsmuligheter og en emneevaluering fra 26 studenter.

Data ble analysert gjennom modellen fra Aase og Rud. Analysen viser at studentene opplever at studentaktive metoder, samarbeid og tverrfaglig tilnærming fremmer formidlingen av entreprenøriell kompetanse. Den entreprenørielle tilnærmingen basert på modellen VEKST/VATNES oppleves videre som relevant og virkelighetsnær.

Nøkkelord: entreprenørskap, entreprenørielle prosesser, dybdekunnskap, dybdelæring.

Chapter 16: Entrepreneurship and in-depth learning, two sides of the same coin?

Abstract: The subject Entrepreneurship can be found in several curricula in upper-secondary schools in Norway. Changed requirements altered the training of tomorrow's vocational teachers in Norway. The curriculum on the topic Food and Health in upper-secondary school is today based on entrepreneurial processes which promote in-depth learning. Today, little is known about the value of entrepreneurship as a didactic approach to in-depth learning. The study therefore aims to illuminate the students' experiences when using this approach during vocational teacher training. Data in this study are based on a literature search, a survey with reflection notes and a course evaluation from 26 students. After collecting the data, data was analyzed through the model from Aase & Rud. The analysis shows that the students experience that student-active methods, collaboration and an interdisciplinary approach promote entrepreneurial competence. The entrepreneurial approach used during the course based on the VEKST/WATES model was perceived as both relevant and realistic.

Keywords: entrepreneurship, entrepreneurial processes, interdisciplinarity, in-depth knowledge, in-depth learning

Kapittel 17: Mangfold og flerkultur i norske lærerutdanninger

Sammendrag: I et samfunn som i økende grad er preget av innvandring og heterogenitet, er det også et økende fokus på hvordan dette skal integreres i utdanningen generelt og i lærerutdanningen spesielt. Mangfold og flerkultur er sentrale begrep i de fleste lærerplaner. Denne undersøkelsen ser på norske lærerutdanninger på masternivå på femte til tiende trinn og analyserer begrepsbruk og kontekst der slike begrep blir brukt. Det blir benyttet både kvantitativ og kvalitativ innholdsanalyse. Analysen viser at mangfold og flerkultur i stor grad blir brukt parallelt uten å skille tydelig mellom dem. Mangfold og flerkultur blir i en norsk kontekst hovedsakelig forstått som etniske grupper, med stort fokus på det samiske i en norsk kontekst. Det globale perspektivet er i liten grad en del av dette bildet.

Nøkkelord: lærerutdanning, læreplan, mangfold, flerkultur

Chapter 17: Diversity and multiculturalism in Norwegian teacher education

Abstract: In a society that is increasingly characterized by immigration and heterogeneity, there is also a growing focus on how this should be integrated into education in general and teacher training. Diversity and multiculturalism are central concepts in most teaching plans (curriculum). This survey sheds light on Norwegian teacher education at master's level in fifth to tenth grade. The use of terms was analyzed in the context in which these terms are used. Both a quantitative and qualitative content analysis was applied. The analysis shows that diversity and multiculturalism are largely used in a parallel manner, without clearly distinguishing between them. In a Norwegian context, diversity and multiculturalism are mainly understood as ethnic groups, with a major focus on the Sami in a Norwegian context.

Keywords: Teacher education, curriculum, multiculturalism, diversity